

РЕШЕНИЕ

№ 34890

гр. София, 24.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 15 състав, в
публично заседание на 16.09.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Росица Цветкова

при участието на секретаря Антонина Митева, като разгледа дело номер **10549** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс/АПК/, във връзка със Закона за подпомагане на земеделските производители /ЗПЗП/.

Образувано е по жалба на И. Н. Ч. от [населено място], действащ чрез пълномощник, със съдебен адрес: [населено място], [улица], срещу Уведомително писмо с изх. № 02-220-6500/936#7 от 31.07.24 г за извършена оторизация и изплатено финансово подпомагане по схемите за директни плащания, базирани на площ за кампания 2021 на зам. изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“, в частта, с която са наложени намаления в размер, както следва: по СЕПП - 7510, 26 лева (в жалбата е допусната явна фактическа грешка и пред сумата е добавена цифрата 9), по ЗДП - 2039, 83 лева, по С. - 68,55 лева, по С.-1051,12 лева, по подмярка 13.2 - 3486, 74 лева, по подмярка 13.1 - 406,81 лева. Изрично е уточнено, че не се оспорват констатациите на органа по отношение на БЗС със следните номера: 20780-102-1-1, 20780-10-6-1, 20780-380-1-1, 20780-395-9-1, 20780-412-6-1, 20780-432-8-1, 20780-73-11-1, по отношение на които е установено наддеклариране в общ размер на 0.7 ха (при общо приети за недопустими 15.16 ха), а като причина за това е посочено – площи извън слой „Допустим слой за подпомагане“ и само за последния имот е добавено и „установени площи, заявени от повече от един кандидат“.

Жалбоподателят твърди, че оспореното уведомително писмо в обжалваната част е незаконосъобразно, но не сочи конкретно за кой имот, какви са му възраженията. Оспорва изводът, че е заявил площи, за които няма правно основание за ползване, както и констатациите, основани на проверки на място, като в тази връзка се обосновава, че проверките са проведени в нарушение на чл. 26б, ал. 3 и ал. 4 от ЗПЗП. По тези съображения се иска от съда да отмени акта в оспорената част. В хода на производството се развиват доводи, че държавата не може да определя критерии за допустимост за подпомагане на площите над предвиденото в приложимата европейска регламентация, като в тази връзка се оспорва действието на националната уредба, предвиждаща допълнителни изисквания за допустимост на площите. В съдебно заседание жалбоподателят, чрез процесуалния си представител, поддържа жалбата и моли тя да бъде уважена. Претендира разноски.

Ответникът по делото - Заместник-изпълнителният директор на Държавен фонд „Земеделие“ /ДФЗ/ - чрез процесуалния си представител оспорва жалбата и моли тя да бъде отхвърлена като неоснователна. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

След преценка на събраните по делото доказателства, съдът приема за установено от фактическа страна следното:

Със заповед № 03-РД/1969/15.05.2022 г. изпълнителният директор на ДФЗ е делегирал правомощия на г-жа П. С. – зам.изпълнителен директор на фонда, в частност да издава и подписва всички уведомителни писма по схемите и мерките за директни плащания за извършена оторизация за финансово подпомагане, адресирани до кандидатите.

Жалбоподателят е земеделски производител, регистриран с Уникален регистрационен номер (УРН) 456560 в Интегрираната система за администриране и контрол (И.). Подал е заявление за подпомагане за 2021 г. с Уникален идентификационен номер УИН 22/140521/04035, като в частност е заявил следните схеми и мерки за подпомагане: СЕПП, С., ЗДП, С., подмярка 13.1/НР1 и подмярка 13.2/НР2 от програмата за развитие на селските райони 2014-2020. Жалбоподателят е заявил за подпомагане 63 парцела с обща площ от 112.26 кв.м. При подаване на заявлението са От административния орган е извършена административна проверка на данните подадени в заявлението и наличните данни, съдържащи се в външните регистри на И., както и чрез извършване на проверки на място, след което е постановен акт на заместник изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“, обективиран в уведомително писмо изх. № 02-220-6500/936 от 13.01.23г. за извършена оторизация и изплатено финансово подпомагане по схемите и

мерките за директни плащания, базирани на площ за кампания 2021 г. С него е отказано изплащане на част от исканата помощ, в размер както следва: за подмярка 13.1/НР1 – 406,81 лв.; за подмярка 13.2/НР 2 – 3 483,74 лв.; за СЕПП – 7 510,26 лв.; за С. – 68,55 лв.; за С. – 1 051,12 лв.; ЗДП – 2 039,83 лв. Този административен акт е бил оспорен по съдебен ред. С влязло в сила решение № 4956/14.05.2024г., постановено по адм.д. № 1723/2023 г. по описа на АдмС – С.-град административният акт е отменен и преписката е върната на административния орган за ново произнасяне по заявление с УИН 22/140521/04035. Основанията за отмяната са установените от съда пороци във формата на акта – липса на посочени фактически и правни основания за неговото постановяване.

При второто произнасяне на административния орган е постановен оспореният в настоящото производство административен акт. С него е постановен изплащане на търсеното подпомагане, но са определени намаления и санкции в общ размер, както следва: за СЕПП – 7 510,26 лв., ЗДП – 2 039,83 лв., за С. – 68,55 лв., за С. – 1 051,12 лв., за подмярка 13.1/НР1 – 406,81 лв.; за подмярка 13.2/НР 2 – 3 483,74 лв. При определяне на размера на допустимите за подпомагане площи по заявлението на жалбоподателя в рамките на първоначалното административно производство са извършени административни проверки за застъпени площи, проверка на място за част от заявените парцели, за площи, излизащи извън границите на допустимия за подпомагане слой, одобрен от МЗХ, както и за наличие на правно основание за ползване за всеки един от парцелите. След извършване на тези проверки е направена отново проверка за минимална площ на парцела. По отношение само не един парцел е прието, че допустимата му площ за подпомагане е под минималния размер за заявяване на земеделски парцел - 0.1 ха, затова парцелът е приет за недопустим като маломерен независимо, че при заявяването му площта е била над минималната. При направените проверки по заявлението на жалбоподателя за наличие на застъпени площи е установено, че такива площи са констатирани в 28 кадастрални имота. За 22 от парцелите са констатирани застъпвания, които са били разрешени не в полза на жалбоподателя, а в 6 от парцелите застъпените площи са останали като такива, тъй като и двамата земеделски стопани са имали регистрирано в МЗХ правно основание за ползване. Разрешени в полза на жалбоподателя са застъпванията в три кадастрални имота, които застъпвания са върху минимална площ (под 0.01 ха). При това общата застъпена площ по заявлението, оставаща като недопустима за подпомагане е в размер на 5.01 ха. За всички заявени парцели е направено сравнение на границите им с границите на допустимия за подпомагане слой за 2021 година, одобрен със

заповед на МЗХ. Прието е, че част от заявените площи са недопустими за подпомагане, на няколко групи основания: установено състояние на площта след проверка на място, установени площи извън обхвата на одобрения от МЗХ окончателен слой на площите допустими за подпомагане за 2021г., установени застъпени площи, която конкуренция не е решена в полза на жалбоподателя, площи, за които не е установено регистрирано правно основание за ползването им в МЗХ (част от имотите в тази група са и „застъпени“), парцели с размер под минималния допустим за подпомагане (само един от заявените парцели е отпаднал изцяло на това основание - парцел 20780-7-2-1, заявен с площ от 0.13 ха, но в следствие останал с площ от 0.08 ха, поради попадане на част от него извън границите на допустимия слой за 2021г.). За всеки от декларираните парцели е установено в какъв размер е площта, възприета като недопустима на някое от основанията за отказ за подпомагане: двойно заявяване, лошо състояние, площ извън допустимия слой за подпомагане, размер под допустимия минимум, липса на правно основание за ползване. Общо е установено:

По СЕПП:

Декларирана площ - 112.26 ха

Установена годна за подпомагане площ - 97.1 ха

Наддекларирана площ - 15.16 ха

Изчислен процент на наддеклариране - 15.61%

По С.:

Декларирана площ - 30 ха

Установена годна за подпомагане площ - 30 ха

Наддекларирана площ - 0 ха

Изчислен процент на наддеклариране - 0%

По М13.1:

Декларирана площ -9.53 ха

Установена годна за подпомагане площ - 8.89 ха

Наддекларирана площ - 0.64 ха

Изчислен процент на наддеклариране - 7.2%

По М 13.2:

Декларирана площ - 102.73 ха

Установена годна за подпомагане площ - 88.21 ха

Наддекларирана площ - 14.52 ха

Изчислен процент на наддеклариране - 16.46%

По ЗДП:

Декларирана площ - 112.26 ха

Установена годна за подпомагане площ - 97.1 ха

Наддекларирана площ - не се изчислява

Изчислен процент на наддеклариране - не се изчислява

По С.:

Декларирана площ- 4.41 ха

Установена годна за подпомагане площ - 2.57 ха (един от заявените парцели е установен като само частично засят с люцерна, а останалата част е ливада)

Наддекларирана площ - 1.84

Изчислен процент на наддеклариране - 71.6%.

Съответно на тези констатации са определени оторизираните суми за подпомагане, изчислени са намаленията, наложени са санкции.

По делото е изслушаното заключение на вещо лице, което е имало за задача да провери отразените в акта данни за всеки един от заявените имоти, на база доказателствата по делото и специализираните бази данни, поддържани от ДФЗ. Вещото лице дало заключение, че е установило пълно съответствие между неговите констатации и посочените в акта данни., относно размерите на площите, възприети като недопустими – от една страна, и основанията поради които тези площи би следвало да се считат за недопустими – от друга.

Във връзка с оспорването на констатациите за състоянието на заявените площи на няколко конкретни имота, установени като негодни за подпомагане след извършени проверки на място, от доказателствата в административната преписка и изслушаната по делото съдебно-техническа експертиза се установява следното:

За БЗС 20780-25-1-1: (доклад за проверката на л. 39 по делото). Парцелът е заявен като пасище с площ от 4.98 ха. и е дешифриран като пасище. Измерената площ по границите на установения на изображението контур на парцела е 4.65 ха. В парцела е установена недопустима площ от 0.06 ха, която е измерена отделно и е извадена от площта на общия контур на парцела, при което допустимата площ е останала 4.59 ха. Установена е недопустима площ от 0.39 ха, която е от проверката на място. Кадастралният имот е площ от 0.33 ха, за който няма правно основание за

ползване, попада в обхвата на недопустимата площ.

За БЗС 20780-412-8-1 (докладът на л. 46 по делото). Парцелът е заявен като пасище с площ от 7.5 ха и е дешифриран като пасище. Измерената площ по границите на установения на изображението контур на парцела е 7.03 ха.

За БЗС 56839-1562-2-2 – (докладът на л.79 по делото). Парцелът е заявен като пасище с площ от 0.53 ха и е дешифриран като пасище. Измерената площ по границите на установения на изображението контур на парцела е 0.4 ха. Парцелът е определен като изцяло допустим за подпомагане по мярка АК12.

За БЗС 56839-798-2-3 (докладът на л.81 по делото). Парцелът е заявен като пасище с площ от 1.90 ха и е дешифриран като пасище. Измерената площ по границите на установения на изображението контур на парцела е 1.73 ха. Парцелът е определен като изцяло допустим за подпомагане по мярка АК12.

За БЗС 43030-209-1-1 - (докладът на л.71 по делото). Парцелът е заявен като пасище с площ от 3.17 ха и е дешифриран като пасище. Измерената площ по границите на установения на изображението контур на парцела е 3.00 ха. В парцела е измерена недопустима площ в размер на 0.17 ха., която площ е извадена от установената по границите на парцела площ от 3 ха. Парцелът е определен като изцяло допустим за подпомагане по мярка АК12.

По отношение на всички тези имоти вещото лице е посочило, че няма данни при проверката да са броени дърветата в парцела. Не е мерена височината на тревостроя и бърза проверка на място не е извършвана, което решение според вещото лице е обусловено от типа проверка – дистанционна, на база снимки, чиито изображения са били качествени. Посочената в доклада дата на извършване на проверката 11.10.2021 г. не е относима към момента на констатираните несъответствия, които следва да се отчитат към момента на сателитното заснемане, а не към момента на неговото дешифриране.

Заклучението на вещото е подробно обосновано, ясно и пълно, не се опровергава от събраните по делото писмени доказателства, поради което съдът го възприема изцяло.

От представените писмени доказателства от жалбоподателя и от събраните по негово искане доказателства в рамките на съдебното производство се установява, че той има регистрирани правни основания за ползване за голяма част от заявените за подпомагане площи. Представените документи обаче не могат да се свържат с конкретните имоти, за които в акта е прието, че не е налице регистрирано правно основание за ползването им. Затова те не опровергават

заклучението на вещото лице в тази връзка.

Въз основа на установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срок от надлежната страна, в законоустановения срок при наличието на правен интерес, поради което същата се явява допустима за разглеждане.

Съгласно чл. 11а т. 1 и 2 от ЗПЗП разплащателната агенция приема, проверява и взема решение по заявления за плащане по схеми и мерки за подпомагане Общата селскостопанска политика и извършва разплащания по тях. Съгласно чл. 20а, ал. 1 от ЗПЗП изпълнителният директор на фонда е изпълнителен директор на Разплащателната агенция. Предвид делегираните правомощия на зам. директора, съдът приема, че оспореният акт е издаден от компетентен орган.

Съдът намира, че оспореният административен акт е издаден в предписаната от закона писмена форма, с посочване на конкретни правни и фактически основания за издаването му. Основанията са посочени в таблици и обяснения към тях, като те са диференцирани, както по отношение на всяка от съответните схеми/мерки за които се кандидатства, така и по отношение на всеки конкретен имот.

Няма основание да се приеме, че при издаване на акта са допуснати съществени процесуални нарушения. По депозираното от жалбоподателя заявление са извършени три автоматични проверки, извършени на 10.05.2021 г., за резултатите от същите жалбоподателят е уведомен на 10.05.2021 г., за което лично се е подписал. Жалбоподателят е бил уведомен, че е декларирал площи, за които няма регистрирано правно основание за ползване и че тези площи без правно основание се считат за недопустими, като същите са описани в представените документи по делото /л.236-246,т.І/. Неоснователно е възражението за нарушение на чл. 26б, ал. 3 и ал. 4 вр. чл. 26а от ЗПЗП. Това е така, защото в процесния случай всички проверки са извършени автоматично, респ. с последващ дистанционен контрол. Цитираните по-горе норми се отнасят за случаи, при които проверката е извършена на терен. В тези хипотези се изисква издаване на нарочна заповед за извършване на проверка, респективно уведомяване на кандидата, включително и връчване на доклада, съдържащ резултатите от проведената такава.

Актът е издаден в съответствие с целта на закона – предоставяне на публичния ресурс само в предвидените от закона случаи.

При преценката на акта с материалния закон, съдът съобрази следното:

С РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1307/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 17 декември 2013 година за установяване на правила за директни плащания за земеделски стопани

по схеми за подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕО) № 637/2008 на Съвета и Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета, са установени правилата за директни плащания по схемите за подпомагане. Съгласно чл. 32, § 2 от Регламент /ЕС/1307/2013 г. за целите на настоящия дял „хектар, отговарящ на условията за подпомагане“ означава а/ всяка земеделска площ от стопанството, която се използва за селскостопанска дейност. Понятието „Селскостопанска дейност“ е дефинирано в чл. 4, т.1, б. „в“, „ii“ от регламента, като в чл. 4, т. 2 от Регламент /ЕС/1307/2013 г. изрично е предвидено правомощието на държавите членки да определят критериите, които да се спазват от земеделските стопани, за да се счита, че са изпълнили задължението да поддържат земеделска площ в състояние, подходящо за паша или обработване съгласно посоченото в параграф 1, буква в), подточка ii). При тази правна уредба съдът приема за неоснователно възражението на жалбоподателя, че въвеждането на критерии за допустимост за подпомагане чрез националното законодателства, извън посочените в чл. 32, § 2 от Регламент /ЕС/1307/2013 г. противоречи на норма на 32, от Регламент /ЕС/1307/2013 г. Напротив, изрично е предвидено, че държавите членки определят критериите, които да се спазват от земеделските стопани, за да се счита, че са изпълнили задължението да поддържат земеделска площ в състояние, подходящо за паша или обработване съгласно посоченото в параграф 1, буква в), подточка ii).

В нормата на чл. 40 от ЗПЗП е предвидено, че Министърът на земеделието и храните определя с наредба критериите за допустимост на земеделските площи за подпомагане по схеми и мерки за плащане на площ - това е Наредба № 2 от 26.03.2018 г. за критериите за допустимост на земеделските площи за подпомагане по схеми и мерки за плащане на площ.

Съгласно нормата на чл. 43, ал.3 от ЗПЗП Разплащателната агенция намалява размера на плащането или отказва плащане по схемите за директни плащания, когато: кандидатът стопанисва площи и/или земеделски парцели с размери, по-малки от определените в чл. 38в; установи, че за съответните площи не са спазени изискванията за кръстосано съответствие или на предварителните условия съгласно Регламент (ЕС) 2021/2115; кандидатът възпрепятства извършването на проверка на място; кандидатът е заявил площи, които не стопанисва или е заявил площи, които

не отговарят на условията за допустимост за подпомагане, определени в наредбата по чл. 40, за една и съща площ са подадени две или повече заявления и застъпването на площи не е отстранено; кандидатът за подпомагане не е ползвател на заявените земеделски площи; кандидатът за подпомагане не отговаря или не е спазил специалните изисквания, определени с наредбата по чл. 38а, ал. 4; установи, че са създадени изкуствени условия за подпомагане; заявените за подпомагане площи са оценени като неотговарящи на условията за допустимост за подпомагане при проверките, извършвани по реда на чл. 37, ал. 3 и 4. Разпоредбата на ал. 4 на чл. 43 от ЗПЗП предвижда, че разплащателната агенция намалява размера на плащането или отказва плащане по ал. 3 съгласно критериите, установени в законодателството на Европейския съюз.

Нормите на чл. 40, ал. 7 и сл. от ЗПЗП предвиждат, че когато се установят заявени без правно основание за ползване земеделски земи, Разплащателната агенция извършва географско определяне на площта и местоположението им. В този случай Министерството на земеделието, храните и горите предоставя допълнителна информация на Разплащателната агенция. Когато при извършване на проверката не бъде установено регистрирано правно основание съгласно ал. 4, Разплащателната агенция прилага разпоредбата на чл. 43, ал. 3 от закона.

При тази правна рамка съдът приема, че са налице фактическите и правни основания, въз основа на които е прието, че част от декларираните площи от жалбоподателя са недопустими за подпомагане. Предвид тези констатации правилно е определен размерът на т.нар. „намаления“ на заявената субсидия, която производителят е претендирал. Намаленията са формирани в резултат на изключване от подпомагането на недопустимите площи (подпомагането е изключено изцяло за Схемата за обвързано подпомагане за протеинови култури, тъй като е установен процент на наддеклариране над 70 %.), респ. налагането на санкции, съгласно чл. 19а от Делегиран регламент (ЕС) № 640/2014г., като е отчетен

процентът на наддеклариране за всяка схема/мярка, както и в резултат на наложената ставка корекция „финансова дисциплина“, определена съгласно чл. 26, от Регламент (ЕС) № 1306/2013 и чл. 8, § 1 от Регламент (ЕС) № 1307/2013, която за 2021г. е в размер на 1.658907%.

По изложените съображения съдът приема, че оспореният акт в обжалваната част е изцяло законосъобразен и жалбата срещу него следва да бъде отхвърлена.

С оглед изхода на спора следва да се постави на разглеждане претенцията за разноски на - ответника – за направените разноски за експертиза в размер на 400лв. и за юрисконсултско възнаграждение. На основание чл. 143, ал. 3 от АПК в полза на ответника следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение в размер на 150.00 лв. /сто и петдесет лева/ чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ във връзка с чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ и 400.00 лв. /четиристотин лева/ за депозит за вещо лице.

По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен съд – София- град, III отделение, 49 състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на И. Н. Ч., с адрес: [населено място],[жк], вх. В, ап. 38, чрез адвокат М. С., със съдебен адрес: [населено място], [улица], срещу уведомително писмо с изх. № 02-220-6500/936/31.07.2024 г. за извършена оторизация и изплатено подпомагане по схемите и мерките за директни изплащания, базирани на площ за кампания 2021 г. ., издадено от заместник – изпълнителен директор на Държавен фонд „Земеделие“, в частта, с която са определени намаления и санкции в общ размер, както следва: по СЕПП - 7510, 26 лева, по ЗДП - 2039, 83 лева, по С. - 68,55 лева, по С.-1051,12 лева, по подмярка 13.2 - 3486, 74 лева, по подмярка 13.1 - 406,

81 лева.

ОСЪЖДА И. Н. Ч., с адрес: [населено място],[жк], вх. В, ап. 38 да плати на Държавен фонд „Земеделие“ сумата в размер на сумата на 550.00 лв. (петстотин и петдесет лева), представляваща разноси по делото.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд по реда на АПК в 14–дневен срок от деня на съобщението, че същото е изготвено.